نَنڍڙن ٻارن لاءِ آکاڻيون

ترجمو ۽ سنوار

حبيب سنائي

Voice of Sindh E-Book

editor@voiceofsindh.net

www.voiceofsindh.net

نندڙن ٻارن لاءِ آکاڻيون

فهرست

ابتدائي اکر

1. ياڳ پري

2. جانو ۽ ڦرهي وارو ڪانو

3. ادرڪ ماني وارو نينگر

ابتدائي ٻہ اکر

دنيا جي سڌريل ملڪن ۾ ننڍڙن صغير ٻارن کي اڊائي ٽن ورهين کان ئي آکاڻيون پڙهي ٻڌايون ويندڀون آهن، ۽ جڏهن هو پڙهڻ سگهي ويندا آهن تہ کين پاڻ پڙهڻ تي هيرايو ويندو آهي. منهنجا پنهنجا ٻار جڏهن ٽن سالن کي پڳا تہ منهنجي دل گهريو تہ کين انهيءَ عمر ۾ ئي ڪتابن سان مانوس ڪرائجي پر افسوس تہ مون کي ڪو سنڌي ۾ ڪو بيڊ ٽائيم ڪهاڻين Bedtime stories وارو ڪتاب نہ مليو. مون تہ انگريزي ڪتابن تان ترجمو ڪري ڪم ڪڍيو آهي، پر ڪيترا سارا شخص ائين نٿا ڪري سگهن. هيءُ ڪتاب جيتوڻيڪ پنجن سالن کان وڏي عمر وارن ٻارن لاءِ آهي پر ان کي بہ بيڊ ٽائيم اسٽوريز ڪتاب طور ڪم آڻي سگهجي ٿو. اميد تہ توهان پنهنجن ابهم ٻارن کي پڙهي ٻڌائيندا ۽ پهرئين ٻي درجي وارن کي پاڻ پڙهڻ لاءِ هرڪائيندائو. ڪتابن سان ننڍي لاڪون ئي دوستي انسان تي جيڪي خوشگوار اثر ڇڏي ٿي، سي سيني جي آڏو پڌرا آهن.

حبيب سنائي

پاڳ پري

ڪنهن زَمانيءَ جي ڳالهه آهي ته هڪڙي ننڍڙي ڇوڪري هُوندي هُئي. جنهن جو نالو هو پاڳ پري. هُوءَ پَنهنجي ماءُ سان گڏ هِڪڙي ٻيلي پَرسان رَهَندي هُئي.

هِڪَ ڏِينهَن هِنَ جي ماءُ کيس چيو،”تُنهنجي نانِي ٻيمارُ آهي. تون ڪُجهُ ڪيڪ ڪَٽِي وَڃُ ۽ کيس ڏيئِي اَچُ.“

هِنَ جي نانِي ٻيلي وِچَ ۾ رَهَندي هُئِي.

www.voiceofsindh.net

سو نَنڍِڙي نِينگِرِي اوڏانهن روانِي ٿِي. هُوءَ جڏهن ٻيلي اندر پهتي، تڏهن اوچتو هڪڙو مڪار بَگهڙَ ٽُپُ ڏيئِي باهِرِ آيو ۽ چَيائِين، ”ننڍڙي نينگري، تُنهِنجو نالو ڇا آهي؟“

هِنَ ڏِنِي پَنهِنجو نالو ٻُڌايو. پوءِ ان مڪار بگهڙ پڇيو، ”تُون ڪيڏانهن وِڃِي رَهِي آهين؟“

ياڳ پريءَ وَراڻِيو، ”آئون پَنهِنجي نانِيءَ کي ڪيڪَ ڏِيَڻَ پَئِي وَڃان.“

اِهو ٻُڌِي مَڪارَ ٻَگهَڙُ تَمامُ تِڪو ڊوڙِي نانِيءَ جي گهَرِ ڏانهُن وِيو. هِنَ دَرَ تي نُڪِ ڪَئِي تہ نانِيءَ پڇيو، ”ڪيرُ آهي؟“

اُنَ تي هِنَ مَڪارَ پَنهِنجو آواز بَدِلائي نَرَمُ ڪَري چَيو، ”آئون ياڳ پري آهيان.“

نانيءَ چيو، ”چڱو، پوءِ يَلِي اَندَرِ اچ.“

هُو ڊوڙِي اندر گِهڙِيو ۽ نانيءَ کي کائِي ڇَڏِيو. هائو، هُو نانِيءَ کي سَڄو ڳِڙڪائي وِيو.

www.voiceofsindh.net

پوءِ مَڪارَ ٻَگهَڙَ نانِيءَ جي راتِ وارِي ٽوپي پاتِي، ۽ نانِيءَ جِي عينَڪَ اکِينِ تي چاڙهِي، وَڃِي نانِيءَ جي بِسترِي ۾ ويٺو.

هاڻي ياڳ پري ٻه اَچِي نانِيءَ جي گهرِ پهتِي.

هِنَ نانِيءَ جو دَرُ کِڙڪايو ۽ مڪار ٻگهڙ پڇيو، ”ڪير آهي؟“

هِنَ چيو، ”آئون ياڳ پري آهيان ۽ مون توهان جي کائڻ لاءِ ڪجهه ڪيڪ آندا آهن.“

مڪار ٻگهڙ نرم آواز ۾ چيو، ”مُنهِنجِي مِٺِي اندرِ اَچُ.“

ائين ياڳ پري نانِيءَ جي گهر اندر گهڙي. هن بگهڙ ڪي ئي پنهنجي ناني ڪري سمجهيو. هن پنهنجي نانيءَ جي اکين ڏي نهاري پُڇيو”او نانِي! اوهانجِيُون اکِيُون ڪيڏِيون نه وَڏِيُون آهِنِ!“

”ان لاءِ ته توکي چَگِي نموني ڏِسِي سَگهان، مُنهِنجِي پياري!“ مڪار بگهڙ چيو.

پوءِ وري ننڍڙيءَ نينگر نانيءَ ڏي ڏِنو ۽ چَيو، ”او ناني! اوهان جا ڪَنَ ڪيڏا نه وڏا آهن!“

”ان ڪري ته آئون توکي سٺي نموني ٻڌي سگهان، منهنجي پياري!“ مڪار بگهڙ چيو.

وري هڪ دفعو ٻِيهَر نن‍ڍڙيءَ نينگر نانيءَ ڏي نهاريو ۽ چيو، ”او ناني! توهانجا ڏند ڪيڏا نہ وڏا آهن!“

”ان لاءِ تہ توکي سُٺي نَمُوني کائِي سَگهان، منهنجي پياري!“ اهو چئي بگهڙ نينگريءَ کي کائڻ لاءِ بستري تان ٽپ ڏئي لٿو.

پر اُنَ وَقت هڪڙي ڪاٺيئر بگهڙ جي ڳالهہ ٻڌي ورتي ۽ هُو ڪُهاڙِي کڻي ڊوڙي اندر آيو. اچڻ سان پنهنجي ڪهاڙيءَ سان بگهڙ کي ٻہ اڌ ڪري ڇڏيو. خدا جي قدرت سان ناني اُتان جِيئَرِي نِڪِري آئِي.

ان کان پوءِ نانِي بِستري تي وَڃِي ويٺِي ۽ انهن

سيني چانهن ۽ ڪيڪ کاڌا.

ائين مڪار بگهڙ جي پڄاڻي ٿي ۽ انهيءَ سان

هيءَ ڪهاڻي بہ ختم ٿي.

(آڪسفرڊ پريس ۽ جِنِ ڪمپني جي اشتراڪ سان ڇپايل ڪتاب Once upon a time ۾ ڏنل ڪهاڻي Little Red Ridinghood جو آزاد ترجمو.)

جانوءَ ڦرهين وارو ڪانو

ڪنهن زماني جي ڳالهه آهي ته هڪڙو ڇوڪرو هوندو هو. جنهنجو نالو هو جانو.

هڪڙي ڏينهن جانوءَ جي ماءُ هن کي چيو، ”پاڻ ڏاڍا غريب ٿي ويا آهيون. پاڻ وٽ هڪ پئسو به نه بچيو آهي. تون پنهنجي ڳئون ڪاهي وڃي مارڪيٽ ۾ کپائي اچ ته جيئن به ٽي ڏوڪڙ ملي پون.“

جانو ڳئون ڪاهي روانو ٿيو. رستي تي ڪيس هڪ ننڍڙو پوڙهو ماڻهوگڏيو.

www.voiceofsindh.net

انهيءَ ننڍي پوڙهي ماڻهوءَ کيس چيو، ”مون کي اها ڳئون ڏي تہ ان جي بدلي، آئون تو کي جادوءَ وارا ٻج داڻا ڏيان.“

ائين جانوءَ ان کي ڳئون ڏيئي جادو وارا ٻج داڻا ورتا. جڏهن جانو گهر پهتو، تڏهن سندس ماءُ اهو احوال ٻڌي، مٿس ڏاڍي ڪاوڙي ۽ چيائين، ”مون ڳئون پئسن لاءِ تي ڪپائي. هي ٻج داڻا ڪهڙي ڪم جا!“

هن انهن جادوئي ٻج داڻن کي دريءَ مان ٻاهر اڇلائي ڇڏيو. ۽ سزا طور جانو کي بکئي پيٽ سمهڻ لاءِ موڪلي ڇڏيو!

ٻئي ڏينهن صبح جو جانو ننڊ مان سجاڳ ٿي،
دريءَ مان ٻاهر نهاريو. هن ڏٺو ته هڪڙو رات وچ ۾
وڏو ٻين اسٽاڪ يعني ڦرهي وارو ڪانو نسري وڃي
آسمان تائين رسيو هو.

”مونکي انهيءَ ٻينِ اسٽاڪ تي چڙهڻ گهرجي.“
جانو دل ۾ چيو.

ائين جانو مٿي چڙهندو ويو، چڙهندو ويو ۽ وڃي
چوٽيءَ تي پهتو.

ان وڻ جي چوٽيءَ تي جانو کي هڪ ڏِگهو رستو ڏسڻ ۾ آيو. ان رستي جي آخر ۾ هن هڪ ديو جو گهر ڏٺو.

”ڏسان تہ هن گهر ۾ ڪير ٿو رهي.“ جانو چيو.

ائين جانو ان ديوَ جيِ گهر اندر ويو.

ٿوري وقت کان پوءِ ديو ڦوڪاريندو ۽ آوازيندو آيو:

”فيِ فِي فو فم! مون کي هڪ ٻار جي رت جي ڏپ پئي اچي، هو مئل هجي يا ڪٽي زنده هجي، آئون هن جي جسم جا هڏا پيهِي ان مان پنهنجي ماني ناهيندس.“

اهو ٻڏي جانو ٻوڙ وغيره رڌڻ واري مشين يعني اوون ۾ لڪي ويو. ۽ ديو ٻه پنهنجي سونَ واري ٿيلهي ساڻ پرسان ئي ويهي رهيو. ٿوري وقت کان پوءِ ديو کي ننڊ اچي ويئي. جانو انهيءَ اوون مان ٻاهر نڪتو.

”مون کي اها سون واري ٿيلهي کڻڻ گهرجي.“ هن چيو.

ائين جانوءَ اها سون واري ٿيلهي کنئي ۽ هيٺ لهي آيو.

ان ڪان پوءِ جانو ۽ سندس ماءُ غريب نہ رهيا. اُنهَنِ ان سون مان هڪ ڳئون ورتي ۽ تمام گهڻا ڪاڏا خريد ڪيا.

وري هڪ ڏينهن جانو دل ۾ چيو، ”مون کي هڪ پيرو وري ان وڻ تي چڙهڻ گهرجي.“

ائين هو ان وڻ تي چڙهندو ويو، چڙهندو ويو ۽ وڃي چوٽيءَ تي پهتو. اڳي وانگر هو ڏگهو روڊ لتاڙي ديو جي گهر اندر گهڙيو. ٿوري دير ڪانپوءِ اهو ديو ڦوڪاريندو ۽ آوازيندو آيو:

”فِي فِي فو فم! مون کي هڪ ٻار جي رت جي ڌپ پئي اچي. هو جيئرو هجي يا مئل، آئون هن جي جسم جي هَڏين کي پِيهِي ان مان پنهنجي ماني ٺاهيندس.“

جانو هن پيري ٻہ اوون ۾ لڪي ويو. پر اهو اڄ گرم لڳو پيو هو! ديو جادوءَ واري ڪُڪِڙ سميت پرسان ئي ويهي رهيو. هن ڪڪڙ کي چيو، ”بيضو لاھ.“ ۽ جادوئي ڪڪڙ سونو بيضو لاهي ڏنو. جهٽ ۾ ديو سمهي پيو ۽ جانو ٻاهر نڪتو.

”مون کي اها ڪڪڙ کڻڻ کپي.“ جانو چيو.

ائين هن جادوئي ڪڪڙ کي ڪنيو ۽ هيٺ لهندو، لهندو زمين تي اچي پهتو.

هاڻي جانو ۽ سندس ماءُ اجان وڏيڪ شاهوڪار ٿي ويا. جادوئي ڪڪڙ انهن کي سونو بيضو لاهي ڏيندي هئي، جنهن کي وڪڻي، هُو ڪافي ناڻو حاصل ڪندا هئا.

وري هڪ ڏهاڙي جانو دل ۾ چيو، ”مون کي وري ٻه ان وڻ تي چڙهڻ گهرجي.“

ائين هو ان وڻ تي چڙهندو ويو، چڙهندو ويو ۽ نيٺ ان جي چوٽيءَ تي وڃي پهتو. جانو ڏٺو روڊ

لتاڙي، ديو جي گهر اندر ويو. ديو ڦوڪاريندو ۽

آوازيندو آيو:

”في فِي فو فم! مون کي هڪ ٻار جي رت جي ڌپ پئي

اچي. هو جيئرو هجي يا مئل، آئون هن جي جسم جي

هڏين کي پِـِهي ان مان پنهنجي ماني ٺاهيندس.“

جانو لکي ويو. اڳي وانگر ديو ٻہ پرسان ويهي

رهيو. هن پيري هن وٽ جادوئي واڄو هو، جنهن راڳ

ٿي ڳاتو.

جانو چيو، ”مون کي اهو جادوئي واڄو گهرجي.“

جيئن ئي ديو ننڊ ۾ پيو، جانو اهو واڃو ڪنيو. پر جانو جو هٿ جيئن ان واڃي ۾ پيو ته ان ڳائڻ شروع ڪيو، ”مدد ڪريو! مدد ڪريو!“

ديو جاڳي پيو ۽ جانو پويان ڊوڙڻ لڳو. جانو تڪڙو تڪڙو لهندو ويو ۽ ديو به سندس پويان لڳو آيو. پر جانوءَ هيٺ لهي، جلديءَ ۾ ڪهاڙو ڪنيو ۽ ڪاني کي وڍي وڌو. نتيجي ۾ اهو ديو زمين تي ڪري پيو ۽ مري ويو.

ائين ديو ۽ ڪهاڻي جي پڄاڻي ٿي.

ادرڪ ماني وارو نينگر

ڪنهن زماني ۾ هڪڙو پوڙهو ماڻهو ۽ هڪڙي پوڙهي عورت رهندا هئا. اهي پهاڙيءَ هيٺان ننڍي پراڻي گهر ۾ رهندا هئا. هو ان گهر ۾ اڪيلا هئا. ڪين ڪو اولاد نہ هو.

هڪڙي ڏينهن پوڙهيءَ مائي پنهنجي مڙس کي چيو، ”آئون ادرڪ ۽ اٽي مان هڪ ڇوڪرو ٺاهيان ٿي. ان جي ڪوٽ لاءِ ڪنڊ جو تهہ ٺاهيندس. آئون مصريءَ جي ٽُڪِرَن مان ان جون اکيون ۽ منهن ٺاهينديس. هڪ

وڏي قشمش مان، آئون ان جو نڪ جوڙينديس. آئون اڪروٽن مان هن لاءِ جوتا جوڙيندس.“

ائين پوڙهي عورت ان جي پيرن جون آڱريون ٺاهيون. پوءِ ان جو ٿنگون ۽ ٻانهون سڌيون ڪيون.

ان کي ٿئي تي رکيو. ان کان پوءِ هن ادرک ماني واري چوکري کي ڪاڏي پچائڻ واري مشين (اوون) ۾ رکيو، ته جيئن اهو پچي تيار ٿئي.

”او، هو!“ هن رڙ ڪئي. ”هاڻي مون وٽ پنهنجو ادرک ماني وارو ٻار هوندو.“

پوءِ هوءَ پنهنجي ڪم ڪار ۾ لڳي ويئي. ڪجھ وقت ڪان پوءِ هوءَ اوون ڏي ويئي.

اوون مان آواز آيو، ”مون کي ٻاهر ڪڍو! ٻاهر ڪڍو!“

ان پوڙهي عورت ڊوڙي وجي اوون جو دروازو کوليو. ان مان ادرڪ ماني وارو ڇوڪرو ٻاهر نڪري آيو. هو پٽ تي نينگ ٽپا ڏيندو رهيو. گهر جو در کليل ڏسي، هُو ٻاهر نڪري ويو ۽ گهِٽيءَ ۾ ڀڄڻ لڳو. پوڙهو ماڻهو ۽ عورت ان جي پويان ڊوڙڻ لڳا. ۽ ڪيس چوندا رهيا:

”اي ادرڪ ماني وارا ڇوڪرا! بيهي رهه. بيهي رهه. مهرباني ڪري اسان کان نه ڀڄ.“

”نه!“ ادرڪ ماني واري ڇوڪري چيو. ”آئون نه ايندس ۽ آئون اوهان کان پري ڀڄي ويندس.“

ائين ادرڪ ماني وارو نينگر هنن کان ڀڄي ويو. هو ڊوڙندو ۽ ڊوڙندو رهيو. ڪيس هڪڙو ڏڳهوڪتو گڏيو.

ان ڪُتي کيس چيو، ”بيهه! بيهه! آئون توکي ڏسڻ گهران ٿو. هيڏانهن اچ، ادرڪ ماني وارا نينگر.“

ادرڪ ماني واري نينگر چيو، ”نہ! ڏگھا ڪتا، تون مون کي کائڻ ٿو چاهين. آئون پوڙهي مائيءَ ۽ ان جي مڙس کان ڀڄي آيو آهيان. تو کان پڻ آئون ڀڄي ويندس.“

ائين ادرڪ ماني وارو نينگر اتان بہ ڀڄي ويو.

وري کيس رستي ۾ هڪ ننڍڙي ٻڪري ملي.

ننڍڙيءَ ٻڪريءَ کيس ڏسي چيو، ”بيهہ! بيهہ! آئون توکي ڏسان. ادرڪ ماني وارا نينگر، هيڏانهن اچ.“

ادرڪ ماني واري نينگر چيو، ”نہ! ننڍي ٻڪري، تون مون کي کائڻ ٿي چاهين. آئون پوڙهي مائي ۽

مڙس کان پڇي نڪتو آهيان. پوءِ آئون وڏي ڪتي کان
ٻه پڇي آيو آهيان. سو آئون توکان ٻه پڇي ويندس.“

ائين ادرڪ ماني وارو نينگر اتان ٻه پڇي ويو. هو
اچي درياءَ تي پهتو. ڪيس ترڻ نه ٿي آيو. اتي لومڙ ٻه
موجود هو.

لومڙ چيو، ”ٻيهه! ٻيهه! تون تري نٿو سگهين، پر
آئون تري سگهان ٿو. آئون ترندس ۽ تون مون تي
سواري ڪج. ادرڪ ماني وارا ڇوڪرا، هيڏانهن اچ.
آئون تنهنجي مدد ڪريان.“

ادرڪ ماني وارو نينگر لومڙ جي ڳالهين ۾ اچي ويو ۽ هن تي سوار ٿيو.

لومڙ چيو، ”ادرڪ ماني وارا نينگر، اجهو اسان دريا ٽپي رهيا آهيون. تون پوڙهي مائيءَ ۽ سندس مڙس کان ڀڄي آئين. تون وڏي ڪتي کان ڀڄي آئين، ۽ تون ننڍي ٻڪريءَ کان به ڀڄي نڪتين. پر تون هاڻي مون کان ڀڄي نه سگهندين! آئون ئي تو کي کائيندس.“

اهو چئي لومڙ ان کي کائي هڙپ ڪري ڇڏيو.

ائين ڪهاڻي ختم ٿي.

*** پورو ٿيو ***